

BILDNINGS-
ALLIANSEN

Suomen Kansanopistoyhdistys
Finlands Folkhögskolförening

Ställningstagande 17.4.2026

”Pilipalikers”-retorik förbigår fakta – fungerande språkutbildning får inte monteras ner

Inrikesminister **Mari Rantanen**s påstående om att den språkutbildning som ordnas för invandrare i Finland skulle bestå av ”pilipaliker” motsvarar inte verkligheten. Den utbildning som ordnas av läroanstalter inom det fria bildningsarbetet är en del av det finländska utbildningssystemet. Att stämpla den som ”pilipali” är exceptionellt och förringar undervisning som har byggts upp under årtionden på läroplansgrund, pedagogisk kompetens och forskningsbaserad kunskap.

Vid läroanstalter inom det fria bildningsarbetet studerar årligen omkring 38 000 invandrare, varav cirka 7 000 inom målinriktad integrationsutbildning vid folkhögskolor. Det handlar om långsiktig utbildning med påvisad effekt – inte om slumpmässig kursverksamhet.

Ministeruttalandet träffar även arbetskraftsutbildningen

Även den arbetskraftspolitiska integrationsutbildningen bygger på samma läroplansgrunder. Om utbildningen stämplas som ”pilipali”, omfattar påståendet oundvikligen också denna utbildningsform.

Detta gör linjedragningen motsägelsefull: samtidigt som utbildningens kvalitet kritiseras, centraliserar den beredda regeringspropositionen om ändring av lagen om främjande av integrationen integrationsutbildningen allt tydligare just till denna modell.

Finansiering omfördelas inte – den centraliseras

I diskussionen ges intryck av att resurser flyttas från mindre effektiva till mer effektiva lösningar. Så är inte fallet. Största delen av finansieringen för integrationsutbildningen har redan länge varit riktad till upphandlad arbetskraftsutbildning som företag genomför som offentlig upphandling. I fortsättningen överförs dessa upphandlingar till kommunernas och sysselsättningsområdenas ansvar i och med samma regeringsproposition.

Om resultaten är svaga är det befogat att fråga varför finansieringen koncentreras ännu starkare till samma modell – och varför man samtidigt monterar ner ett fungerande alternativ som är en del av utbildningssystemet. Det handlar inte om omfördelning, utan om en inskränkning till en enda genomförandeform.

En fungerande helhet monteras ner

I regeringspropositionen fräntas läroanstalterna inom det fria bildningsarbetet det lagstadgade uppdraget för integrationsutbildning och den tillhörande finansieringen. Detta begränsar möjligheterna till frivilliga studier, försvagar den integrerandes möjligheter att studera med integrationsstöd och lämnar kommunerna med ansvar utan ett fungerande nätverk av läroanstalter.

Samtidigt äventyras tusentals människors möjlighet att lära sig språket på ett sätt som passar deras livssituation.

Det fria bildningsarbetets roll kan inte ersättas

Läroanstalter inom det fria bildningsarbetet når grupper som den arbetskraftspolitiska utbildningen inte når på egen hand – såsom hemmavarande föräldrar, äldre och personer med svag utbildningsbakgrund. Deras styrka ligger i flexibilitet, pedagogisk kontinuitet och förmågan att förena språk, vardagsfärdigheter och samhällelig delaktighet.

Integration handlar inte enbart om snabb sysselsättning, utan om att etablera sig i samhället.

Ställningstagande

Att stämpla språkutbildning som ”pilipali” förbiser både utbildningens faktiska innehåll och konsekvenserna av den föreslagna lagändringen.

Vi kräver att uppdraget och finansieringen för integrationsutbildning inom det fria bildningsarbetet bevaras, att möjligheterna till frivilliga studier tryggas och att modellen med flera producenter av integrationsutbildning upprätthålls.

Språkutbildning är inte ”pilipali”. Den är grunden för sysselsättning, delaktighet och ett stabilt samhälle.

För mer information:

Henrika Nordin
Verksamhetsledare
Bildningsalliansen r.f.
henrika.nordin@bildningsalliansen.fi
p. 044 353 1813

Tytti Pantsar
Verksamhetsledare
Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry
tytti.pantsar@kansanopistot.fi
p. 044 531 8000